

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sekretarz Stanu
Ryszard Bartosik

Warszawa, 28 lutego 2023 r.
Znak sprawy: WPR.ssw.057.1.2023
Telefon: 22 623 26 73
E-mail: Renata.Flis@minrol.gov.pl

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: wsparcia dla producentów trzody chlewnej

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo Pana Prezesa z 3 lutego 2023 r., znak; KRIR/JM/132/2023, w sprawie m.in. niektórych warunków przyznawania pomocy na operacje typu „Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” w ramach działania „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1305/2013 (1) państwa członkowskie kierują wsparcie w ramach działania „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników i MŚP szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” do beneficjentów najbardziej dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę poprzez określenie, w oparciu o dostępne dowody, warunków kwalifikowalności i – w przypadku gdy dane państwo członkowskie uzna to za właściwe – kryteriów wyboru, które muszą być obiektywne i niedyskryminacyjne.

Ww. działanie wprowadzono do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020) zgodnie ze zmianą tego Programu przyjętą przez Radę

Ministrów a następnie zatwierdzoną przez Komisję Europejską (KE) w dniu 19 grudnia 2022 r.

Zgodnie z postanowieniami PROW 2014–2020 (<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/-program-rozwoju-obszarow-wiejskich-2014-2020-prow-2014-2020>) w tym działaniu nie ma kryteriów wyboru. Zakłada się, że wsparcie otrzymają wszyscy wnioskujący, spełniający warunki kwalifikowalności. Informacja o braku kryteriów wyboru została zawarta także w uzasadnieniu projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla ww. działania. Wskazany w załączniku do pisma Pana Prezesa przepis rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (2) nie dotyczy kryteriów wyboru w ww. działaniu i tym samym ich dyskryminacyjnego charakteru, ponieważ kryteria wyboru nie znajdują w nim zastosowania.

Możliwość otrzymania wsparcia przez „młodego rolnika” jest elementem kryteriów kwalifikowalności (dostępu). Uwzględniając taką możliwość w przepisach rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (2) wzięto pod uwagę zarówno postulaty strony społecznej zgłaszane na etapie konsultacji publicznych projektu tego rozporządzenia dotyczące uwzględnienia sytuacji, w której nastąpiło przejście w całości gospodarstwa rolnego przez młodego rolnika, jak i termin, w jakim muszą zostać wydane wszystkie decyzje w sprawie o przyznanie pomocy.

Rozpoczęcie naboru wniosków musiało zostać poprzedzone m.in. przeprowadzeniem badania akredytacyjnego w celu uzyskania akredytacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako agencji płatniczej. Dlatego nie było możliwe wcześniejsze niż 18 stycznia 2023 r. rozpoczęcie naboru wniosków o przyznanie pomocy.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1305/2013 (3) wsparcie udzielane jest w formie płatności ryczałtowej w oparciu o wnioski o wsparcie zatwierdzone przez właściwy organ do dnia 31 marca 2023 r. To oznacza, że do tego dnia muszą zostać rozpatrzone wszystkie złożone wnioski i wydane wszystkie decyzje w sprawie o przyznanie pomocy. Wszystkie złożone wnioski muszą zostać objęte kontrolą administracyjną w zakresie warunków, które powinny być spełnione przez wnioskodawcę.

Dlatego przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym weryfikacja warunków kwalifikowalności jest co do zasady możliwa na podstawie danych, którymi dysponuje ARiMR. Przyjęcie innego rozwiązania uniemożliwiłoby dotrzymanie terminu określonego

w przepisach rozporządzenia nr 1305/2013 i tym samym wypłatę jakiegokolwiek pomocy rolnikom w ramach ww. działania.

Odnośnie do wniosku, zawartego w załączniku do pisma Pana Prezesa, o odstąpienie od warunku dywersyfikacji upraw w przypadku gdy grunty orne stanowią mniej niż 10 hektarów, informuję, że ww. działanie zostało przygotowane w oparciu o postanowienia Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz przepisy rozporządzenia nr 1305/2013 (1). Oznacza to, że państwo członkowskie mogło ukierunkować pomoc do gospodarstw dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Jednocześnie wsparcie powinno dotyczyć jedynie podmiotów angażujących się realizację celów środowiskowo-klimatycznych. Z tego powodu w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (4) określono kilka warunków potwierdzających te praktyki. Przewidziano w nich rozwiązania mogące mieć miejsce w gospodarstwach rolnych o niedużej powierzchni użytków rolnych albo przy ich braku. Nie jest możliwa na obecnym etapie (zakończony nabór wniosków o przyznanie pomocy) zmiana przepisów ww. rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w tym zakresie, tym bardziej, że wymieniony warunek nie oznacza stawiania rolnikom wymogu, którego nie znali wcześniej tylko uwzględnienie w warunkach przyznania pomocy praktyki korzystnej dla środowiska wdrażanej przez rolników. Należy podkreślić, że rolnicy mogli się wykazać spełnieniem innego warunku wymienionego w ww. rozporządzeniu.

Odnośnie do wniosku o uruchomienie wsparcia dla producentów trzody chlewnej w cyklu otwartym, bazujących na krajowych prosiętach, uprzejmie informuję, że obecnie jest analizowana możliwość uruchomienia wsparcia w zakresie produkcji prosiąt. W trakcie prac przeanalizowana zostanie również propozycja uruchomienia wsparcia dla producentów trzody chlewnej w cyklu otwartym.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że w 2022 r. producentom świń była udzielana pomoc finansowa z budżetu Unii Europejskiej. Pomoc ta była uruchomiona w związku z rozporządzeniem 2022/467 (5) wydanym w odpowiedzi na zagrożenie wystąpienia na rynku rolnym poważnych zakłóceń spowodowanych m.in. znacznym wzrostem kosztów produkcji w konsekwencji inwazji Rosji na Ukrainę. Wypłacono 150 mln zł pomocy, która zgodnie z rozporządzenia Komisji (UE) 2022/467 miała charakter pomocy jednorazowej i musiała zostać wypłacona do dnia 30 września 2022 r.

W ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 będzie wdrażane wsparcie dla rolników prowadzących produkcję zwierzęcą, m. in. chów świń w warunkach wykraczających poza prawnie obowiązujące minimalne normy.

Premiowane będzie zwiększenie powierzchni bytowej przypadającej na 1 zwierzę w budynkach inwentarskich, stosowanie ściółki, późniejsze odsadzanie prosiąt.

Dodatkowo przewidziano premię za chów zwierząt w cyklu zamkniętym. W odniesieniu do tuczników płatność może być przyznana do wyprodukowanego zwierzęcia, pochodzącego od lochy utrzymywanej w ulepszonych warunkach dobrostanu lub zwierzęcia zakupionego w odległości nie większej niż 50 km od gospodarstwa. Przyjęte rozwiązania mają na celu zachęcenie rolników do zapewnienia zwierzętom ulepszonych warunków dobrostanu i sprzyjają polskim hodowcom.

W Planie Strategicznym przewidziano również interwencję Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, która jest w dużej mierze kontynuacją obecnego Pakietu 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie w Działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Pomoc będzie przyznawana rolnikom realizującym programy ochrony zasobów genetycznych, które są kierowane przez Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy i będą obejmowały świny ras: puławskie, złotnickie białe, złotnickie pstre. Zgodnie z interwencją, płatności będą dotyczyły ras zachowawczych objętych odpowiednim programem ochrony, natomiast minimalne wielkości stad zwierząt, jakie będą mogły być objęte pomocą zostaną określone w przepisach krajowych. Płatność będzie przyznawana do sztuki zwierzęcia objętej 5-letnim zobowiązaniem, a planowana stawka płatności dla świń (samic i samców) wynosi 1335 zł/szt.

Ponadto w zakresie realizacji PROW 2014–2020 w Działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym można uzyskać wsparcie w sektorze świń realizując Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, w którym możliwe jest uzyskanie wsparcia do samic określonych ras świń (puławska, złotnicka biała i złotnicka pstra) objętych programem ochrony zasobów genetycznych, prowadzonym przez Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy. Wsparcie jest przyznawane do loch zakwalifikowanych do Programu ochrony, jeżeli ich liczba w stadzie wynosi co najmniej 10 loch rasy puławskiej, 8 loch rasy złotnickiej białej oraz 8 loch rasy złotnickiej pstrej. Płatność można uzyskać maksymalnie do 70 loch stada

podstawowego świń rasy puławskiej, 100 loch stada podstawowego świń rasy złotnickiej białej, 100 loch stada podstawowego świń rasy złotnickiej pstrej. Wsparcie wypłacane jest corocznie w okresie 5-letniego zobowiązania. Stawka płatności do 2022 r. wynosiła 1140 zł/szt. natomiast od 2023 r. jest zwiększona do 1335 zł/szt.

Z wyrazami szacunku

Ryszard Bartosik

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Art. 39c ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.)
- (2) § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” w ramach działania „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 2742)
- (3) Art. 39c ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005
- (4) § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” w ramach działania „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020
- (5) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/467 (5) z dnia 23 marca 2022 r. przewidujące nadzwyczajną pomoc dostosowawczą dla producentów w sektorach rolnych (Dz. Urz. UE L 96 z 24.03.2022, str. 4)

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych